

PRAVILA STALNE ARBITRAŽE SARAJEVSKE BERZE - BURZE

SARAJEVSKA BERZA-BURZA VRIJEDNOSNIH PAPIRA

OKTOBAR - LISTOPAD 2009

Stalna Arbitraža Sarajevske berze - burze

Na osnovu člana 148. stav 3. Zakona o tržištu vrijednosnih papira Federacije BiH („Sl. Novine FBiH“ br. 85/08), Stalna Arbitraža Sarajevske berze – burze d.d. Sarajevo, na sjednici od 16. 10. 2009. godine, donosi

PRAVILA STALNE ARBITRAŽE SARAJEVSKJE BERZE – BURZE

I OPŠTE ODREDBE

Naziv i sjedište

Član 1.

- (1) Pri Sarajevskoj berzi – burzi d.d. Sarajevo (u daljem tekstu: Berza) djeluje stalna i nezavisna arbitraža.
- (2) Naziv arbitraže je: Stalna arbitraža Sarajevske berze – burze d.d, Sarajevo (u daljem tekstu: Arbitraža).
- (3) Sjedište Arbitraže je u Sarajevu, ul. Đoke Mazalića br. 4/I (poslovne prostorije Berze).

Postupak pred Arbitražom

Član 2.

- (1) Pri rješavanju sporova među strankama za čije je rješavanje nadležna Arbitraža primjenjuju se Pravila Arbitraže (u daljem tekstu: Pravila), a na pitanja koja nisu njima regulirana, odredbe Zakona o parničnom postupku Federacije BiH (u daljem tekstu: ZPP).
- (2) Arbitraža primjenjuje materijalno pravo prema mjestu sjedišta Berze.

Nadležnost Arbitraže

Član 3.

Arbitraža je nadležna za rješavanje sporova između članova Berze po poslovima sa vrijednosnim papirima zaključenim na Berzi, ako je zaključen pisani ugovor o arbitraži.

Imenovanje Arbitara

Član 4.

- (1) Arbitre Arbitraže na prijedlog Uprave imenuje Skupština dioničara Berze (u daljem tekstu: Skupština). Za arbitra može biti imenovano fizičko lice koje se kao stručnjak dokazalo u dostignućima i radu u području prava, ekonomije ili finansija.
- (2) Mandat arbitara traje četiri (4) godine.
- (3) Lista arbitara se nalazi u prilogu Pravila i čini njihov sastavni dio.

Razrješenje arbitra

Član 5.

- (1) Arbitar može biti razrješen prije isteka mandata:
 - na svoj zahtjev,
 - ako je pravosnažno osuđen na kaznu zatvora,
 - ako postane poslovno neposoban,
 - u drugim slučajevima određenim zakonom.

- (2) Mjeru razrješenja izriče Uprava i ima učinak kao privremena suspenzija arbitra do potvrde od strane Skupštine dioničara Berze.

Odlučivanje

Član 6.

- (1) Arbitraža odlučuje u vijeću od tri arbitra – vijeće Arbitraže.
- (2) Ako se stranke o tome posebno sporazumiju, postupak sprovodi arbitar pojedinac.

Predsjednik vijeća

Član 7.

Za predsjednika vijeća Arbitraže može biti imenovan arbitar sa liste arbitara.

Predsjednik Arbitraže

Član 8.

- (1) Predsjednika Arbitraže biraju većinom glasova arbitri.
- (2) Predsjednik Arbitraže predstavlja i zastupa Arbitražu u odnosu prema trećim pravnim i fizičkim licima, te državnim i pravosudnim organima.
- (3) Predsjednik Arbitraže imenuje dva zamjenika.
- (4) Po godinama stariji zamjenik predsjednika Arbitraže ima sve nadležnosti predsjednika ako je ovaj spriječen, privremeno radno nesposoban, ako se radi o sukobu interesa ili postoje razlozi za njegovo izuzeće.
- (5) Ako je zamjenik iz prethodnog stava ovog člana spriječen, nadležnosti predsjednika Arbitraže prelaze na drugog zamjenika.

Sekretar Arbitraže

Član 9.

- (1) Arbitraža ima sekretara koga imenuje Nadzorni odbor na prijedlog Uprave Berze.
- (2) Sekretar se brine o nesmetanom i tekućem radu vijeća Arbitraže, te pomaže predsjedniku Arbitraže i predsjednicima vijeća Arbitraže u konkretnim predmetima.
- (3) Sekretar potpisuje Arbitražu u administrativnim stvarima.

Načelo neposrednosti i kontradiktornosti

Član 11.

Postupak pred Arbitražom je neposredan i kontradiktoran i odvija se na nejavnoj raspravi.

Načelo povjerljivosti

Član 12.

Rad Arbitraže je povjerljiv do donošenja odluke, što je dužan poštovati svako ko u njoj na bilo koji način sudjeluje.

II POSTUPAK

Pokretanje postupka

Član 13.

- (1) Postupak pred Arbitražom započinje podnošenjem tužbe.

(2) Početkom postupka pred Arbitražom se smatra dan kad Arbitraža primi tužbu.

Sadržaj tužbe i prilozi

Član 14.

- (1) Tužba mora sadržavati sve obavezne elemente predviđene ZPP.
- (2) Uz tužbu se obavezno prilaže ugovor stranaka o Arbitraži, te ime arbitra iz liste arbitara.
- (3) Podnosilac tužbe tužbu i ostale priloge dostavlja u broju primjeraka koji je dovoljan za arbitre i suprotnu stranu.

Prethodno ispitivanje tužbe

Član 15.

Prethodno ispitivanje tužbe vrši predsjednik Arbitraže uključujući *prima facies* (prvi pogled) ispitivanje.

Odgovor na tužbu

Član 16.

- (1) Po prijemu uredne tužbe, sekretar Arbitraže dostavlja tužbu zajedno sa prilogima tuženom, najkasnije u roku od petnaest (15) dana od dana prijema uredne i potpune tužbe, na odgovor.

Član 17.

- (1) Tuženi može u roku od petnaest (15) dana od prijema tužbe dati odgovor na tužbu.
- (2) Odgovor na tužbu mora sadržavati činjenično i pravno očitovanje o navodima tužbe.
- (3) Tužena stranka u odgovoru na tužbu imenuje arbitra sa liste arbitara, ili u roku iz prvog stava ovog člana stavlja prigovor nenadležnosti Arbitraže.
- (4) Sekretar Arbitraže dostavlja odgovor na tužbu s prilogima tužitelju najkasnije u roku od petnaest (15) dana od dana prijema urednog i potpunog odgovora na tužbu, a prigovor nenadležnosti u istom roku i predsjedniku Arbitraže.

Rješavanje pitanja o nadležnosti Arbitraže

Član 18.

- (1) Rješavanje nadležnosti Arbitraže smatra se prethodnim pitanjem.
- (2) Ako među strankama na prvi pogled (*prima facie*) ne postoji nikakav sporazum o nadležnosti Arbitraže, predsjednik Arbitraže o tome preko sekretara obavještava tužitelja.
- (3) Ako predsjednik Arbitraže ustanovi da na prvi pogled sporazum o Arbitraži postoji, postupak se nastavlja.
- (4) Prije meritornog razmatranja predmeta spora, vijeće Arbitraže, odnosno arbitar pojedinac odlučuje o nadležnosti na isti način na koji odlučuje u meritumu.
- (5) Odluka vijeća Arbitraže, odnosno arbitra pojedinca je konačna.

Efekti sporazuma o arbitraži

Član 19.

Ako su stranke pismenim ugovorom o Arbitraži ugovorile nadležnost Arbitraže, smatra se da su time pristale na primjenu odredaba Pravila.

Ćutanje tužene strane

Ćlan 20.

Neaktivnost, odnosno ćutanje tužene stranke nije prepreka da se postupak pred Arbitražom ne zapoćne i završi, pod uslovom da je ugovor o Arbitraži pravno valjan.

Ćlan 21.

Prigovor nevaljanosti ili nepostojanja ugovora u kome je sadržan sporazum o Arbitraži, nije prepreka da o postojanju valjanosti sporazuma o Arbitraži odlući vijeće Arbitraže, odnosno arbitar pojedinac.

Postupak imenovanja vijeća

Ćlan 22.

- (1) Svaka stranka je dužna u tužbi, odnosno u odgovoru na tužbu, imenovati arbitra iz liste arbitara.
- (2) Ako jedna od stranaka ne imenuje arbitra, imenovanje vrši predsjednik Arbitraže.
- (3) Predsjednika vijeća Arbitraže biraju dva izabrana arbitra. Ako se arbitri ne mogu dogovoriti u roku koji im postavi predsjednik Arbitraže, tada predsjednika vijeća Arbitraže imenuje predsjednik Arbitraže.

Nezavisnost arbitara

Ćlan 23.

- (1) Imenovani arbitar je prilikom odlučivanja nezavisan.
- (2) Svaki arbitar je od obavještenja o imenovanju do kraja postupka pred Arbitražom dužan voditi računa o ćinjenicama i okolnostima koje bi mogle uticati na njegovu nepristrasnost.
- (3) O svakoj okolnosti, odnosno ćinjenici koja može uticati na nepristrasnost odlučivanja, arbitar mora odmah obavijestiti sekretara Arbitraže, a ovaj stranke u postupku, da bi u ostavljenom roku mogle dostaviti eventualne primjedbe.

Izuzeće arbitara

Ćlan 24.

- (1) Zahtjev za izuzeće arbitra stranka mora dostaviti sekretaru Arbitraže u roku od petnaest (15) dana od dana kada je saznala za imenovanje arbitra, odnosno najkasnije u roku od petnaest (15) dana od trenutka kad sazna za okolnosti ili ćinjenice na koje oslanja svoj zahtjev.
- (2) Ako stranka propusti rokove iz prethodnog stava, zahtjev za izuzeće arbitra se odbacuje.
- (3) O zahtjevu za izuzeće arbitra odlućuje predsjednik Arbitraže, osim ako se zahtjev za izuzeće odnosi na predsjednika Arbitraže, u kom slućaju o tome odlućuje Arbitraža većinom glasova.
- (4) Odredbe prethodnog stava se shodno primjenjuju i na situaciju kada je jedan od arbitara podnio zahtjev za izuzeće.
- (5) Odluka o izuzeću je konaćna.
- (6) Na imenovanje novog arbitra odnosno predsjednika vijeća Arbitraže, primjenjuju se odredbe iz ćlana 22 ovih pravila.

Ćlan 25.

Odluka iz ćlana 24. ovih Pravila se u obliku rješjenja dostavlja strankama, te arbitru na kojeg se rješjenje odnosi.

III - POSREDOVANJE

Postupak posredovanja

Član 26.

- (1) Posredovanje je poželjni oblik rješavanja sporova.
- (2) Svaki spor iz nadležnosti Arbitraže se može predati u posredovanje posredniku pojedincu.

Član 27.

Postupak posredovanja započinje i okončava se pred Arbitražom na prijedlog stranke, bez obzira na postojanje ili važenje sporazuma o arbitraži, ako se suprotna stranka sa takvim postupkom slaže.

Prijedlog za početak postupka posredovanja

Član 28.

- (1) Prijedlog za početak posredovanja, u obliku zahtjeva za posredovanje, podnosi stranka koja želi posredovanje pred Arbitražom. U njemu na koncizan način opisuje sve značajne činjenice i okolnosti spora, te svrhu zahtjeva za posredovanje.
- (2) Zahtjevu za posredovanje je stranka dužna priložiti dokaz o uplati iznosa u skladu sa tarifom Arbitraže.

Član 29.

- (1) Po prijemu zahtjeva iz prethodnog člana, sekretar Arbitraže poziva suprotnu stranku da se o zahtjevu izjasni u roku od petnaest (15) dana.
- (2) Ako se suprotna stranka protivi postupku posredovanja, odnosno ako se u ostavljenom roku o zahtjevu ne izjasni, smatra se da postupak posredovanja nije uspio, te o tome sekretar Arbitraže obavještava stranku koja je podnijela zahtjev za posredovanje.

Imenovanje posrednika

Član 30.

Ako se suprotna stranka sa postupkom posredovanja slaže i stranke sporazumno ne predlažu drugačije, predsjednik Arbitraže, iz liste arbitara imenuje posrednika.

Zadaci posrednika

Član 31.

- (1) Posrednik poziva stranke da u određenom roku izlože svoje navode, relevantne činjenice i dokaze.
- (2) Posrednik vodi cjelokupan postupak po sopstvenoj procjeni, uvažavajući načela nepristrasnosti, jednakosti, pravednosti i povjerljivosti.

Završetak posredovanja

Član 32.

- (1) Postupak posredovanja je završen kad posrednik ustanovi da je stanje stvari u dovoljnoj mjeri razjašnjeno, nakon čega sastavlja pismeno poravnanje koje potpisuju posrednik i stranke.
- (2) Ukoliko postupak posredovanja nije uspio, posrednik o tome donosi pismenu odluku.

Član 33.

Posredovni postupak se okončava:

- kada stranke potpišu poravnanje, odnosno kad se objavi odluka arbitraže,
- kada posrednik pismeno saopšti predsjedniku arbitraže da postupak posredovanja nije uspio,
- kada bilo koja od stranaka u postupku obavijesti posrednika da ne želi nastaviti postupak.

Priroda postupka posredovanja

Član 34.

- (1) Postupak posredovanja je povjerljivog značaja, što je dužan poštovati svako ko u njemu na bilo koji način sudjeluje.
- (2) Ako postupak posredovanja nije uspio, izjave stranaka koje su date u neuspjelom postupku posredovanja, u istoj stvari i među istim strankama, u slučaju eventualnog postupka pred Arbitražom imaju se smatrati nepostojećim, osim ako se stranke ne dogovore drugačije.
- (3) Posrednik ne može nastupiti kao arbitar, zastupnik, savjetnik, punomoćnik, svjedok, vještak ili drugačije, u sudskom, upravnom ili arbitražnom postupku u sporu koji se odnosi na spor koji je bio predmet postupka posredovanja, osim ako se stranke ne dogovore drugačije.

IV - TROŠKOVI

Troškovi postupka

Član 35.

- (1) Preduslov za početak postupka pred Arbitražom je uplata avansa.
- (2) Sekretar Arbitraže, na osnovu predatih zahtjeva i složenosti predmeta određuje iznos i rok uplate avansa koji će pokrivati troškove postupka.
- (3) Avans plaća tužilac ili podnosilac zahtjeva za posredovanje, pri čemu se uplaćeni iznos uračunava u troškove postupka.
- (4) Ako avans nije plaćen u roku od petnaest (15) dana od poziva stranke od strane sekretara na plaćanje, tužba ili zahtjev za posredovanje, smatra se povučenim.

Član 36.

- (1) Troškovima postupka pred Arbitražom se smatraju i honorari arbitara, administrativni troškovi Arbitraže, troškovi vještačenja, svjedoka, stranaka u postupku, te troškovi njihovih punomoćnika.
- (2) Odluka o troškovima je sastavni dio odluke o glavnoj stvari.

V - ODLUKA

Donošenje odluke

Član 37.

- (1) Vijeće Arbitraže odluke donosi većinom glasova, ako u ugovoru o arbitraži nije drugačije određeno.
- (2) Ako se ne može postići potrebna većina glasova, Arbitraža je dužna o tome obavijestiti stranke.
- (3) Ako se za slučaj iz stava 2. ovog člana stranke nisu drugačije sporazumjele, svaka od stranaka može tužbom zahtijevati da stvarno nadležni sud izrekne prestanak važenja ugovora o arbitraži.

Član 38.

- (1) Odluka Arbitraže (vijeća Arbitraže i arbitra pojedinca) mora biti obrazložena, ako stranke nisu što drugo ugovorile.
- (2) Izvornik odluke i sve prepise potpisuju arbitri koji su učestvovali u donošenju odluke. Odluka važi i kad koji arbitar uskrati da je potpiše, ako je odluku potpisala većina arbitara i na odluci utvrdila to uskraćivanje potpisa.
- (3) Strankama se dostavljaju prepisi odluke, odnosno poravnanja.

Član 39.

Rok za donošenje odluke iznosi trideset (30) dana po završenoj glavnoj raspravi.

Uručenje odluke strankama

Član 40.

Nakon donošenja odluke, sekretar Arbitraže je dostavlja strankama.

Član 41.

- (1) Odluka, odnosno poravnanje Arbitraže je pravosnažno.
- (2) Na odluku arbitraže ne može se uložiti žalba, osim pobijajuće tužbe pred sudom, u slučajevima koje određuje ZPP.

VI – ZAVRŠNE ODREDBE

Stupanje na snagu Pravila

Član 42.

Ova Pravila i njihove izmjene i dopune stupaju na snagu osam dana od dana objavljivanja na internet stranici Berze.

Prof. dr Simić Milić **s.r.**
Predsjednik Arbitraže SASE

Broj 1 – 829/09
Sarajevo, 16. 10. 2009. godine

PRILOG 1

**LISTA ARBITARA STALNE ARBITRAŽE
SARAJEVSKJE BERZE – BURZE
koji su imenovani 19. 12. 2013. godine**

1. Prof. dr Simić Milić, profesor na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu, na predmetu „Poslovno pravo i međunarodno poslovno pravo“
2. Prof. dr Abedin Bikić, profesor na Pravnom fakultetu u Sarajevu, na predmetu „Obligaciono pravo“
3. Prof. dr Meliha Povlakić, profesor na Pravnom fakultetu u Sarajevu, na predmetima „Građansko pravo“ i „Nasljedno pravo“
4. G-din Femil Čurt, advokat iz Sarajeva
5. G-đa Alma Kadrić, direktor DUF-a Blago d.o.o. Sarajevo

OBJAVA PRAVILA STALNE ARBITRAŽE SARAJEVSKJE BERZE – BURZE

Pravila Stalne Arbitraže Sarajevske berze – burze br. 1 – 829/09 objavljena su na internet stranici Sarajevske berze – burze dana 30. 11. 2009. godine, te stupaju na snagu osam dana od dana objavljivanja na internet stranici Berze, dana 08. 12. 2009.g.

SARAJEVSKA BERZA – BURZA
mr Zlatan Dedić